

# Tarifes telefòniques

José García-Montalvo

Professor del departament d'economia i empresa. Universitat Pompeu Fabra

L'avenç de les noves tecnologies de les comunicacions és una de les bases de la nova economia, si és que encara existeix, o fins i tot va existir. Però perquè l'esmentat avenç sigui important cal assegurar-se que la xarxa de cables de la vella economia (les telefòniques tradicionals) estigui adequadament regulada i que la competència s'instal·li al sector. La regulació és necessària, ja que l'anomenat *bucle local* (per entendre'ns, els cables que solquen el terra de les nostres ciutats i les parets de les nostres cases) genera un monopoli natural: els costos mitjans de realitzar una trucada addicional són sempre decreixents, cosa que implica que el més eficient és mantenir un únic bucle i no que cada nova empresa construeixi la seva pròpia xarxa. Aquest monopoli, si no estigués regulat, podria abusar dels consumidors, al ser l'únic proveïdor, i carregar unes tarifes molt elevades. Per aquest motiu, els governs imposen restriccions sobre les tarifes que es poden carregar als usuaris.

En el cas de Telefónica, com en molts altres casos, la regulació consisteix en un *price cap*, que és simplement un límit màxim per a les tarifes. Fa quatre anys es va determinar quina seria la reducció de preus anual que hauria aplicar-se a l'esmentat màxim. La justificació d'aquesta reducció de preus és la millora en la productivitat de l'empresa un cop privatitzada i en competència amb altres empreses. L'any 2002, els preus màxims haurien de baixar un 6%, i el 2003, un 2%.

No obstant, qualsevol regulació ha de tenir com a restricció que no suposi la fallida de l'empresa regulada perquè els preus màxims siguin inferiors als costos. Aquest és precisament l'argument emprat pel ministeri de

Ciència i Tecnologia per justificar que si es manté la reducció de tarifes per al 2003 s'hauria de permetre a Telefónica augmentar la quota d'abonament. D'aquesta manera, aparentment, es compleix el límit màxim, sempre que no n'inclouï la quota d'abonament.

No obstant, el ministeri d'Economia no ho veu tan clar. Rato ja té prou problemes per controlar la inflació sense necessitat que li pugin les quotes d'abonament.

D'altra banda el sentit comú ens fa preguntar-nos pel motiu que podria causar els problemes de Telefónica: ¿són realment les tarifes tan baixes que estan per sota dels costos o són les aventures empresarials en què es va

embarcar (vegeu entre elles la participació en diverses subhastes d'UMTS a Europa o la compra de mitjans de comunicació) les causants dels números vermells? Fa una setmana El Corte Inglés va anunciar que competiria en telefonia fixa amb una rebaixa del 15% a les tarifes. Una de dues: o els dirigents d'El Corte Inglés s'han tornat bojós, cosa que no crec, o les tarifes actuals de Telefónica serien suficients per fer front als costos.

D'aquesta manera el dilema que es planteja és semblant al d'altres països amb telefòniques molt endeutades i en números vermells. A França el ministeri de Finances es decanta per una macroampliació i a Alemanya el govern vol evitar la fallida de Mobilcom donant garanties creditícies. El ministeri de Ciència i Tecnologia sembla haver adoptat la decisió de fer-ho d'una altra manera. Si prospera la seva proposta l'antic monopoli públic podrà apujar les quotes d'abonament. Al final els que paguen són els mateixos: els contribuents/usuaris.